

Z VEDECKÉHO ŽIVOTA

Varietas gentium – communis Latinitas. XIII International Congress for Neo-Latin Studies. Budapest 6. – 12. august 2006.

Pod priliehavým heslom *Rozmanitosť národov – spoločná latinčina* sa v priestoroch Maďarskej akadémie vied a Széchényiho národnej knižnice počas 13. riadneho kongresu svojej vrcholnej medzinárodnej organizácie stretávalo druhý augustový týždeň roku 2006 niekoľko sto neolatinistov, aby popri organizačných úlohách v asociácii predstavili smerovanie a výsledky svojho výskumu v tej oblasti filologických vied, ktorá od šesťdesiatych rokov 20. storočia prežíva skutočný rozmach.

Pracovnú časť kongresu tvorilo päť plenných zasadnutí, na ktorých odznela obširnejšia prednáška zakaždým v inom svetovom jazyku, prezentácie v pléne (napr. o využití digitalizácie v projektoch maďarskej neolatinistiky či o sérii novolatiniských vydání belgického vydavateľstva Brepols) a takmer dve stovky referátov v šiestich jazykoch (dva dokonca v latinčine!). Referáty boli zaradené do sekcií zostavených tematicky alebo geograficky. Absolvovať všetko podľa osobného záujmu nebolo reálne ani v silách jednotlivca.

Celkový obraz kongresu si bude možné dotvoriť až po vydaní pripravovaného zborníka, tu azda stačí povedať, že Slovensko reprezentovali okrem autora týchto riadkov štyria pracovníci Katedry klasických jazykov Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity a Zoltán Csehy z Univerzity Komenského v Bratislave. Predniesli tieto referáty – Zoltán Csehy: *Priapova záhrada (Niektoré prejavy priapickej tematiky v poézii)*; Erika Juríková: *Súčasný stav výskumu života a diela Mateja Bela na Slovensku*; Jozef Kordoš: *Historický epos Tyrnavia nascens od Štefana Csibu (Trnava, 1706)*; Nicol Sipekiová: *Význam Pomeyovho lexikografického a gramatického diela*; Daniel Škoviera: *Hungaria loquitur. Obraz Uhorska*

v Parafráze 79. žalmu od Juraja Purkirchera; Katarína Šotkovská: *František Babai a jeho dielo Tri knihy rozmanitých epigramov, náboženských i svetských*.

Medzi ostatnými referátmi bolo nemálo metodologicky podnetných vystúpení (napr. v sekcii „Tyrolis latina“) alebo tematicky usúvzťažnených s našim prostredím, napr. *Tematika manželstva v II. knihe Elégii Jana Pannonia* (Béatrice Charlet Mesdijan), *Justus Ludwik Decius* (Agnieszka Dziuba), *Stará Európa – nová Európa: Valentín Eck a humanizmus v Uhorsku* (Jaqueline Glomski), *Vir tersissimus Iacobus Piso – uhorský humanistický básnik a diplomat vo svete Erazma* (László Jankovits), *O zlate a poézii: Metallurgicum. Societas Jesu a náuka o zlate v Bartakovicsovom diele* (Alexandra de Brito Mariano); *Vnímanie dejín v kázňach Štefana Katonu* (Andrea Molnár), *Bohuslav Balbín SJ a „ars antiquae et novae eloquentiae“ v Čechách v 17. a 18. storočí* (Martin Svatoš), *Humanistickí básnici Čiech a ich prítomnosť v tlačených nebohemikálnych antológiách 16. a 17. storočia* (Marta Vaculínová). Nemožno celkom obísť ani témy, ktoré sa dajú zaradiť medzi kuriozity (napr. Hermann Krüssel: *Napoleón v latinskom rúchu*; Johann Ramminger: *Novolatiniské slovo humanista ako nadávka*; Nikolaus Thurn: *Latinské „ľudové piesne“*).

S uznaním a obdivom sa treba vysloviť o práci organizátorov. Vedeli zabezpečiť hladký priebeh vedeckej časti kongresu v Budapešti i v Segedíne, ale ponúkli aj celý rad akcií pre účastníkov (napr. návšteva vykopávkov antického Aquinca a opátstva v Pannonhalme, koncert s bohatým zastúpením latinčiny, výstava reprezentatívnych inkunábul a starých tlačí), takže sa im podarilo predstaviť maďarskú klasickú filológiu i neolatinistiku v rovnako dobrom svetle ako minulosť a súčasnosť svojej krajiny.

Daniel Škoviera

Stretnutie o súčasnej českej a slovenskej literatúre – Kunštát, Česká republika 13. až 15. 9. 2006.

Piaty ročník stretnutia pracovníkov Ústavu pro českou literaturu AV ČR a Ústavu slovenskej literatúry SAV sa uskutočnil v dňoch 13. – 15. septembra 2006 v Kunštáte v Českej republike.

Predmet konferencie predstavoval výber aktuálnych titulov z oblasti prózy, poézie a literárnej vedy. Predkladané práce českej strany boli: román Jiřího Hájíčka *Selský baroko*, básnická zbierka Ivana Wernischa *Hlava na stole* a literárnovedná publikácia Jiřího Opelíka *Holanovské nápovědy*. Slovenské práce boli zastúpené zbierkou próz Pavla Vilikovského *Čarovný papagáj a iné gýče*, básnickou zbierkou Petra Milčáka *Prípravná čiara 57* a literárnointerpretačným súborom Fedora Matejova *Lektúry*.

Stretnutie otvoril a účastníkov privítal Michal Jareš. Po úvodnom slove odznel krátky portrét, predstavil Fedora Matejova a jeho prácu, aby naň vzápätí nadviazali českí kolegovia s vlastným interpretačným čítaním *Lektúr*.

Prozaickú sekciu otvoril Vladimír Barborík predstavením osobnosti Pavla Vilikovského. Príspevok Lubomíra Machalu sa sústredil na čítanie Vilikovského najnovšej knihy v kontexte celej jeho tvorby, príspevky Aleny

Fialovej a Tomáša Kubíčka sa zamerali na interpretáciu vybraných poviedok.

Knihu Jiřího Hájíčka uviedol a autora predstavil Jiří Trávníček. Dana Kršáková, Vladimír Barborík, Zuzana Ferusová, Ivana Taranenkova a Pavel Matejovič sa vo svojich príspevkoch venovali najmä problematickým momentom predloženej prózy, výberu témy a modelácii hlavnej postavy.

Poetická sekcia bola venovaná interpretáciám najnovších zbierok Petra Milčáka a Ivana Wernischa. Iva Málková, Karel Piorecký a Michal Jareš predstavili pohľady na bilingválne vydanie Milčákovej zbierky, pričom hodnotili slovenskú aj anglickú verziu básní.

Referujúci Michal Habaj a Jana Pácalová privítali výber zbierky *Hlava na stole* a sústredili sa na postihnutie Wernischovej obraznosti a poetiky, ako aj na rôznorodosť básní v kontexte zbierky. Poetickú sekciu uzatvoril príspevok Lubice Somolayovej o monografii Jiřího Opelíka, venovanej Holanovej tvorbe.

V poradí už piate pracovné stretnutie nadviazalo na tradíciu uplynulých ročníkov a na priestore konferencie ponúklo vhodnú platformu na inšpiratívne a podnetné literárne uvažovanie o súčasnej slovenskej i českej literatúre.

Zuzana Ferusová

Erráta

V Slovenskej literatúre č. 3 – 4, 2006 v príspevku Márie Valentovej *Nitrianska trasa Petra Zajaca* bol chybné uverejnený tento bibliografický údaj:

Peter Zajac nie je autorom state Hviezdoslavove príležitostné básne, ktoré boli publikované v zborníku P. O. Hviezdoslav: Text a kontext, vydaný v roku 1975. Autorom tejto state je Peter Liba. Stať Petra Zajaca uverejnená v tom istom zborníku má názov Ežo Vlkolinský a jeho prepis do prózy.

Všetkým čitateľom sa autorka a redakcia ospravedľujú.